

YEDİ DOKUNUŞ- BİR VAKA SUNUMU
ÇOCUK Y. M. E. 2021- 2022
MEZUN RAPORU

Hikâyesi:

Ağustos 2018 doğumlu Y. 7 aylıkken düşük doğum ağırlığı ile doğmuş ve biyolojik ailesi tarafından terk edilmiştir. Uzun süre soğukta kalmaya bağlı tıbbi sorunlardan kaynaklı zorlu bir hastane geçmişi olmuş; hastane sürecinde koruyucu ailesi ile tanışmıştır. Y.'nin gelişim basamakları yaşitlarının gerisinde kalmış, yaklaşık 1 yaşında bağımsız oturmaya, 2 yaşında da bağımsız yürümeye başlamıştır. Herkes tarafından fark edilen kanat çırpma hareketleri, konuşmama, yaşitlarının gerisinde gelişim sergilemesi nedeni ile aile tarafından önce çocuk doktoruna oradan da nöroloji doktoruna götürülmüştür. Tanı olarak, “otizm veya otizme yatkınlığı olabilir” şeklinde ifade edilmiştir. Öncesinde özel eğitim geçmişi olmayan Y. Mart 2021 tarihinde **ABADEMY**e gelmiş ve 1 yıl boyunca toplam 300 seans ABA terapi almıştır.

Terapi Süreci:

Y. ile yapılan ilk değerlendirmede; ilgi duyduğu oyuncaklara karşı (araba) basit oyunları işlevsel oynadığı fakat hayali oyun kuramadığı, iş birliği yapmadığı, adına tepki ve göz teması kurmanın kısıtlı olduğu, eşleme becerisinin olmadığı, nesneleri tanımadığı, taklit becerisinin gösterilen zaman da değil de sonradan yaptığı, sözel çıktısının kısmi olduğu (bazı kelimelerin ilk harflerini söyleme gibi), ince motor becerilerinin zayıf olduğu (boncuk dizme, kalem tutma, karalama yapma gibi becerilerde desteğe ihtiyaç duyduğu), nesne tanıma, parça bütün ilişkisi kurma, eylemleri tanıma gibi bilişsel ve dil bilişsel becerilerde desteklenmesi gerektiği, bağımsız eğilme, düzgün yürüme, yerden bir şey alıp kalkma, koşma gibi kaba motor becerilerinin zayıf olduğu gözlemlenmiştir.

Davranışsal alanda yapılan değerlendirmelere göre ise; anneden ayrılma durumunda yoğun kaygı ve problemleri davranışların ortaya çıktığı, engellenmelere karşı tolerans gösteremediği, fiziksel temasa toleransının olmadığı, istediği her şeyi ağlayarak elde etmeye çalıştığı gözlemlenmiştir. Zorlandığı zamanlarda uyku arkadaşı penguen ile emzik istemesi, kaygılandığında penguenin elini sıkması ve koklayarak kendini regüle ettiği görülmüştür.

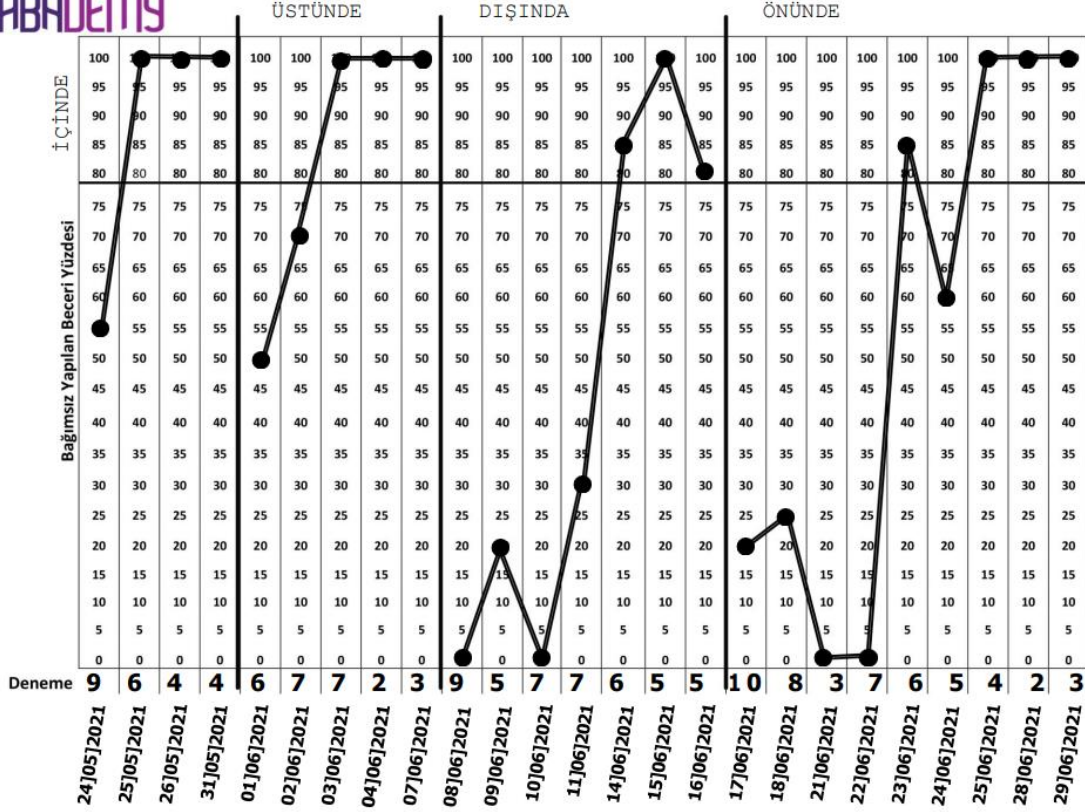
Y. birden fazla değerlendirme aracı ile değerlendirilmiş ve yetersizlik düzeyi belirlenmiştir. Buna göre; yapılan gelişim testlerinden sonra Y. ile çalışılacak beceriler belirlenmiştir.

Mart 2021 ve Ocak 2022 tarihleri arasında uygulanan ABA programlarında; görsel performans, alıcı dil, motor taklit, sözel taklit, istek bildirme, adlandırma, oyun programları, sosyal etkileşim, ince motor ve kaba motor programları, grup etkinlikleri, matematik (sayıları tanıma ve adlandırma), zihin kuramı becerileri çalışılarak toplamda 24 farklı alanda 291 tane program çalışılmıştır.

Bu süreç boyunca uygulamalı aile eğitimlerine devam edilmiş, haftada bir online seanslar düzenlenmiş ve annenin sürece katılımı sağlanarak, ev içerisinde biten becerilerin genellenmesine olanak sağlanmıştır.

ABA terapi de data ve analiz formu tutularak, program kazanımının takibi yapılmıştır. Örnek bir data ve analiz formu aşağıda yer almaktadır.

Program	Yönerge (Sd)	Çalışılan Aşama/Hedef	Data										%	Açıklama
Özdeş olmayan nesneleri ayırma (B8)	Bunları ayır	4.../4...	-	+	+									3/33
Çerçevesiz puzzle tamamlama (B11)	Puzzle Yap	3 Parça	-	+	+									3/33
İsmine cevap verme	Yağız bana bak	Bağımsız	+	+	+									3/100
Nesnelerin parçalarına dokunma (C23)	 Dokun	Bilgisayar/tuş	+	+	-	+	+							100-3=60 5/6
		Ekran	+	+	+	+								4/100
Basit motor hareket komutlarına uyma (C9)	Bunu çöpe at - Alkışla	Bunu çöpe at - Alkışla	+											1/100
Özelliklerine göre seçme (C38)	Hangisinin ... var	Tekerlek	+											1/100
		Pervanesi	+	+										2/100
İstenilen iki objeyi büyük grup içinden seçme (C40)	Bana...ve...ver	4 taneden 2 tane	-	+	-	+	+							5/0
Meslekleri seçme (C42)	Hangisi...	Berber	+	+										2/100
		Postacı	+	+										2/100
Çevredeki sesleri tanıma (C45)	Bu ne sesi	Köpek Sesi Adlandırma+												İtfaiye+ Polis+
Edatlar alıcı dil (C51)	Bana kutunun ... olanı ver	İçinde	+	+	+	+	+	+						6/100
Sinetik ve kinetik motor hareketlerini taklit (D6)	Böyle yap	Bacağını birden fazla kez sallama	+											1/100
		Bacağını havada tutma	+											1/100
Sözcük grubu taklidi (E13)	...de	Anne ver Araba ver	-	+	S									2/0
Ne istediğini belirtmek (F2)	Ne istiyorsun	Araba	+	+										2/100
Diğer kişilerden bir hareket için istekte bulunma (F8)	Prosedüre bak	Ver	+	+										2/100

Y. ile yapılan çalışmalar sonucunda; göz kontağı kurduğu, adına uygun şekilde tepkide bulunduğu, temel eşleme ve ayırma becerilerini edindiği, verilen yönergeleri yerine getirme, iki-üç basamaklı yönergelere uyma, nesne resimleri arasından istenileni gösterme, jest ve mimikleri anlama, nesneli ve nesnesiz taklitleri yerine getirme, başkasının üzerinde vücut bölümlerini gösterme ve adlandırma, başkasının bakışını takip ederek objeleri seçme, ismi söylenen kişiye gitme, el sinyallerini takip etme, nesneleri işlevlerine göre seçme, eylemleri gösterme, kavramları tanıma ve adlandırma, edatlar, zamirler, aynı ve farklı kavramı, duyguları tanıma, kişisel bilgilerle ilgili sorulara cevap verme, isteklerini 2-3 kelimeli cümlelerle ifade etme, çevresindeki sesleri adlandırma, çevresindeki kişileri tanıma-isimlendirme, isteklerini cümle kurarak ifade etme, resim çizme, sayıları tanıma ve adlandırma, makasla kesme, masa oyunları oynama, sınırlı alan boyama, sorulan sorulara uygun cevap verme, kendisini ailesini çevreyi tanıma ve tanıtma, çevresel olayların farkında olma ve yorumlama, hayali oyun oynama, grup etkinliklerine uyma, zihin kuramı çalışmalarından duyguları tanıma ve adlandırma, duruma dayalı duygulara dair uygun cevap verme ve genelleme, isteğe bağlı duyguları seçme, neden-sonuç ilişkisi kurma becerilerini kazandığı, pragmatik dil becerilerinin karşılıklı sohbet etme seviyesine ulaştığı görülmüştür. Bilişsel becerilerindeki eksiklikleri tamamlamış, ince motor becerilerin de ilerleme kaydetmiş, yürüme, koşma, yerden eğilerek nesne alma gibi kaba motor becerilerini yerine getirmede desteksiz hale gelmiştir. Taklit, ortak dikkat ve dil becerilerinde eksiklerini tamamlamıştır. Son olarak tuvalet becerisi hedeflenmiş ve süreci başarı ile tamamlamıştır.

Davranışsal alanda anneden sağlıklı ayrışmayı, isteklerini ağlamadan sözel olarak ifade edebilmeyi, akran etkileşimi ve iletişimi başlatma becerisini edinip, değişikliklere ve fiziksel temasa olan toleransı artmıştır. Uyku arkadaşına (penguen) olan bağlılığı azalmış, gün içerisinde kullanımı minimuma inmiştir. Seanslara girerken ağlamaları sonlanmıştır. Yeni girdiği ortamlarda kişileri güler yüzle karşılayarak, bağımsız selamlama becerisi oluşturarak sosyal iletişimsel alandaki eksikliği giderilmiştir.

Seanslarda en etkili pekiştireci bulmak için pekiştireç belirleme tablosu doldurulmuştur. Daha sonrasında iki seçenekli tercih belirleme formu işaretlemesi yapılarak ilerlenmiştir. Bu işlem pekiştireç etkisini yitirmeye başladığında yenilenmiştir. Örnek bir, iki seçenekli tercih belirleme formu ile raporu aşağıda yer almaktadır.

2 SEÇENEKLİ TERCİH BELİRLEME FORMU

Tarih : 28.10.2021

ÖğrencininAdı: Y. M. E.

Terapist : Ş. E.

Belirlenen Pekiştiriciler

#	Pekiştiriciler	#	Pekiştiriciler
1	ARABA	4	KİNİTİK KUM
2	OYUNCAK TELEFON	5	OYUN HAMURU
3	YAZI TAHTASI	6	OYUNCAK TABLET

Yönergeler/ Basamaklar:

1. Numaralandırılmış iki pekiştirici aynı anda sunulur. Terapist ilk pekiştirici soluna, ikinci pekiştirici sağına yerleştirir.
2. Eğer öğrenci seçim yapmazsa, "Birini al" denir.
3. Seçilen denemeler kaydedilir ve öğrencinin seçtiği pekiştirici daire içine alınır.
4. Eğer seçilen pekiştirici yenilebilir ise, öğrencinin yiyeceği yiyip bitirmesine izin verilir.
5. Eğer pekiştirici bir aktiviteyi içeriyorsa, öğrencinin 30 sn. oynamasına izin verilir.
6. Öğrencinin her iki pekiştiriciye aynı anda girişimi olursa, bu girişim engellenmelidir.
7. Eğer öğrenci 10 sn içinde bir seçim yapmıyorsa, "NR(Cevap yok)" olarak kaydedilir ve sonraki denemeye geçilir.
8. Öğrencinin tattığı ve oynadığı pekiştiricilerden önce o pekiştirici seçtiğinden mutlaka emin olunmalıdır.
9. Seçilen her öğenin yüzdesi hesaplanır. %80 ve üstü yüzdelik oranı alan tüm pekiştiriciler, büyük olasılıkla en olumlu ve en güçlü pekiştirici işlevi görecektir.

Deneme	SOL	SAĞ	Deneme	SOL	SAĞ	Deneme	SOL	SAĞ
1	1	2	11	5	2	21	3	5
2	3	2	12	4	3	22	6	2
3	2	6	13	1	5	23	1	4
4	1	3	14	5	3	24	4	5
5	6	5	15	4	1	25	6	3
6	3	6	16	2	5	26	2	4
7	2	3	17	4	2	27	2	1
8	5	1	18	5	4	28	6	4
9	4	6	19	6	1	29	3	1
10	5	6	20	3	4	30	1	6

ÖZET

PEKİŞTİRİCİ (1) 10 ÜZERİNDEN 7 KERE SEÇİLDİ %70
 PEKİŞTİRİCİ (2) 10 ÜZERİNDEN 2 KERE SEÇİLDİ %20
 PEKİŞTİRİCİ (3) 10 ÜZERİNDEN 4 KERE SEÇİLDİ %40
 PEKİŞTİRİCİ (4) 10 ÜZERİNDEN 6 KERE SEÇİLDİ %60
 PEKİŞTİRİCİ (5) 10 ÜZERİNDEN 3 KERE SEÇİLDİ %30
 PEKİŞTİRİCİ (6) 10 ÜZERİNDEN 8 KERE SEÇİLDİ %80

KAYNAKLAR:

Fisher, Piazza, Bowman, Hagopian, Owens, & Slevin. (1992). Journal of Applied Behavior Analysis, 25, 491-498. Modified and adapted by Melmark New England (2002).

Fisher, W., Piazza, C. C., Bowman, L. G., Hagopian, L. P., Owens, J.C., & Slevin, I. (1992). A comparison of two approaches for identifying reinforcers for persons with severe and profound disabilities. Journal of Applied Behavior Analysis, 25, 491-498.

Pace, G. M., Ivancic, M. T., Edwards, G. L., Iwata, B. A., & Page, T. J. (1985). Assessment of stimulus preference and reinforcer value with profoundly retarded individuals. Journal of Applied Behavior Analysis, 18, 249-255.

Roane, H. S., Vollmer, T. R., Ringdahl, J. E., & Marcus, B. A. (1998). Evaluation of a brief stimulus preference assessment. Journal of Applied Behavior Analysis, 31, 605-620.

ABA AKADEMİ

DANIŞMANLIK EĞİTİM ARAŞTIRMA MERKEZİ

www.abademy.com.tr

2 SEÇENEKLİ TERCİH BELİRLEME RAPORU

Çocuğun Adı-Soyadı: Y. M. E.

Uygulayıcı Adı-Soyadı: Ş. E.

Uygulama Tarihi: 28.10.2021

28 Ekim 2021 tarihinde yapılan 2 Seçenekli Tercih Belirleme Formu sonucunda;

1. Seçenek araba %70 oranında
2. Seçenek telefon %20 oranında
3. Seçenek yazı tahtası %40 oranında
4. Seçenek kinetik kum %60 oranında
5. Seçenek oyun hamuru %30 oranında
6. Seçenek oyuncak tablet %80 oranında etkili olmuştur.

Buna göre en etkili pekiştireç **%80 oranıyla oyuncak tablet** olarak belirlenmiştir. Alternatif olarak **araba %70** oranında etkili pekiştireç olarak kullanılabilir.

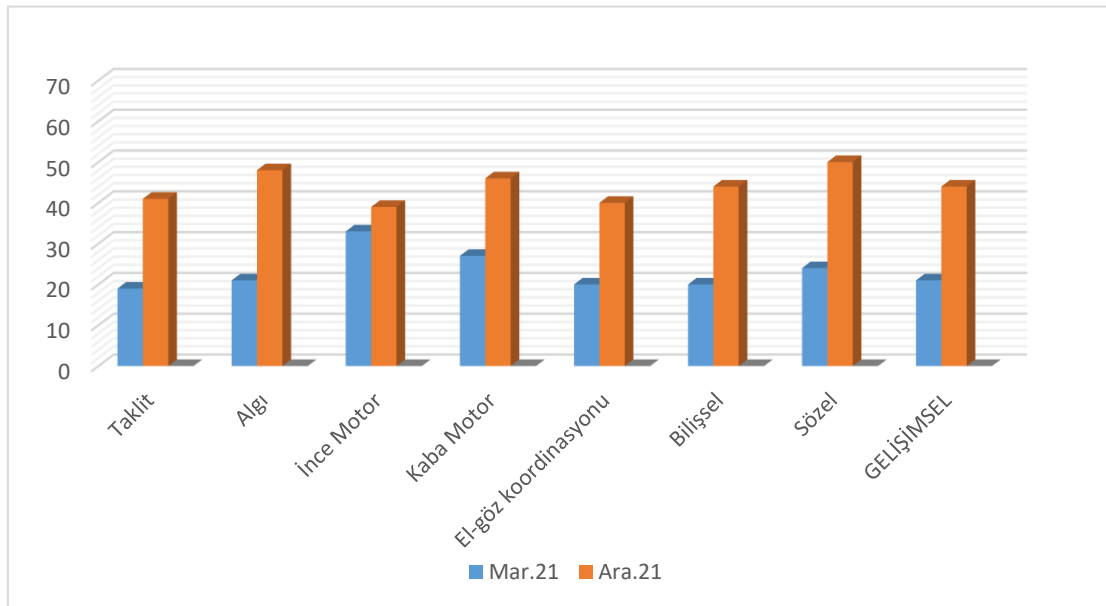
ABA AKADEMİ
DANIŞMANLIK EĞİTİM ARAŞTIRMA MERKEZİ
www.abademy.com.tr

ABA AKADEMİ
DANIŞMANLIK EĞİTİM ARAŞTIRMA MERKEZİ
www.abademy.com.tr

Yapılan değerlendirmeler sonucunda Y.'nin kronolojik yaşı ile gelişimsel yaşı arasındaki farkın kapandığı görülmüştür. Yaşıtlarıyla paralel bir gelişiminin ve öğrenme sürecinin devam etmesi için kreşe gitmesi, aynı zaman da kaba motor becerilerinin desteklenmesi için de ergoterapi seanslarına devam etmesi uygun görülmüştür. Y.'nin terapi süreci sonlandırılmış, aile ile bir süre daha belirli periyotlarda görüşmeler yapılarak gelişimin danışmanlık sürecinde izlenmesine karar verilmiştir.

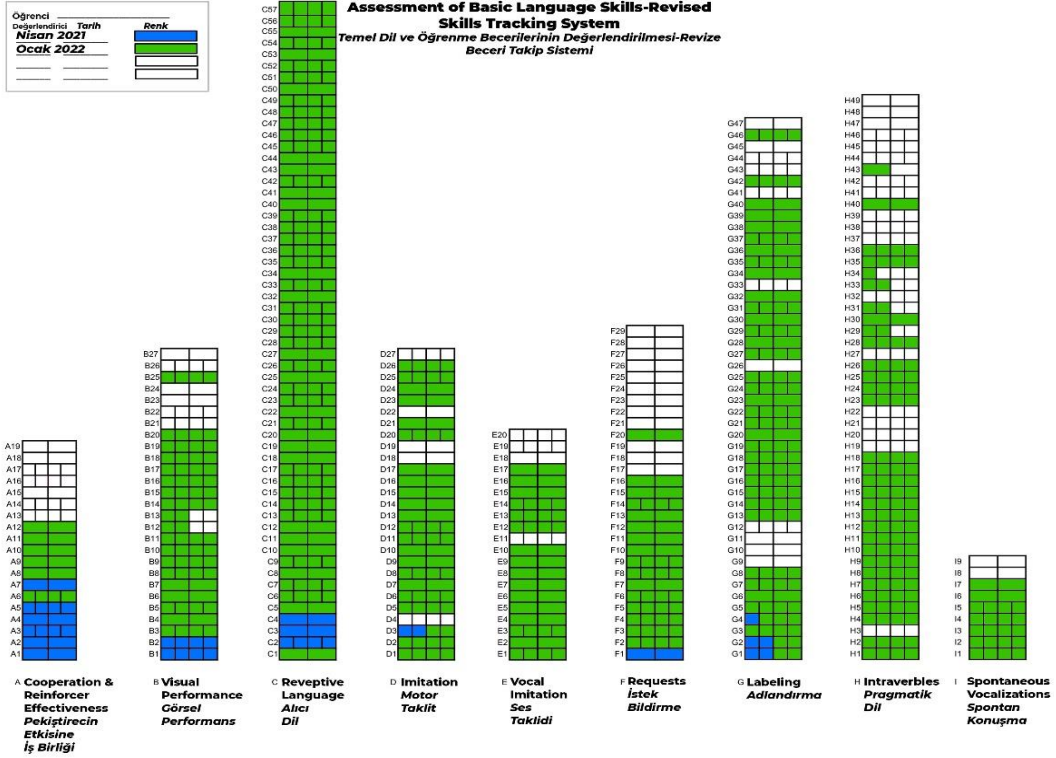
Y.'nin Mart 2021 ve Aralık 2021 tarihlerinde yapılan "Pep-R" (Otizmli Çocuklar için Psiko Eğitimsel Profil Ölçeği) değerlendirmesinin sonuçları aşağıda yer almaktadır.

Mart 2021 Tarihinde Uygulanan Pep-R (Otizmli Çocuklar İçin Psikoeğitimsel Profil) Ölçeği Değerlendirme Sonuçları	Aralık 2021 Tarihinde Uygulanan Pep-R (Otizmli Çocuklar İçin Psikoeğitimsel Profil) Ölçeği Değerlendirme Sonuçları
Takvim Yaşı: 2 Yaş 6 Ay Gelişimsel Ölçek Profili: Taklit: 1 Yaş 7 Ay Algı: 1 Yaş 9 Ay İnce Motor: 2 Yaş 9 Ay Kaba Motor: 2 Yaş 3 Ay El-Göz Koordinasyonu: 1 Yaş 8 Ay Bilişsel: 1 Yaş 8 Ay Sözel: 2 Yaş Gelişim yaşı: 1 Yaş 9 Ay	Takvim Yaşı: 3 Yaş 3 Ay Gelişimsel Ölçek Profili: Taklit: 3 Yaş 5 Ay Algı: 4 Yaş İnce Motor: 3 Yaş 3 Ay Kaba Motor: 3 Yaş 10 Ay El-Göz Koordinasyonu: 3 Yaş 4 Ay Bilişsel: 3 Yaş 8 Ay Sözel: 4 Yaş 2 Ay Gelişim yaşı: 3 Yaş 8 Ay

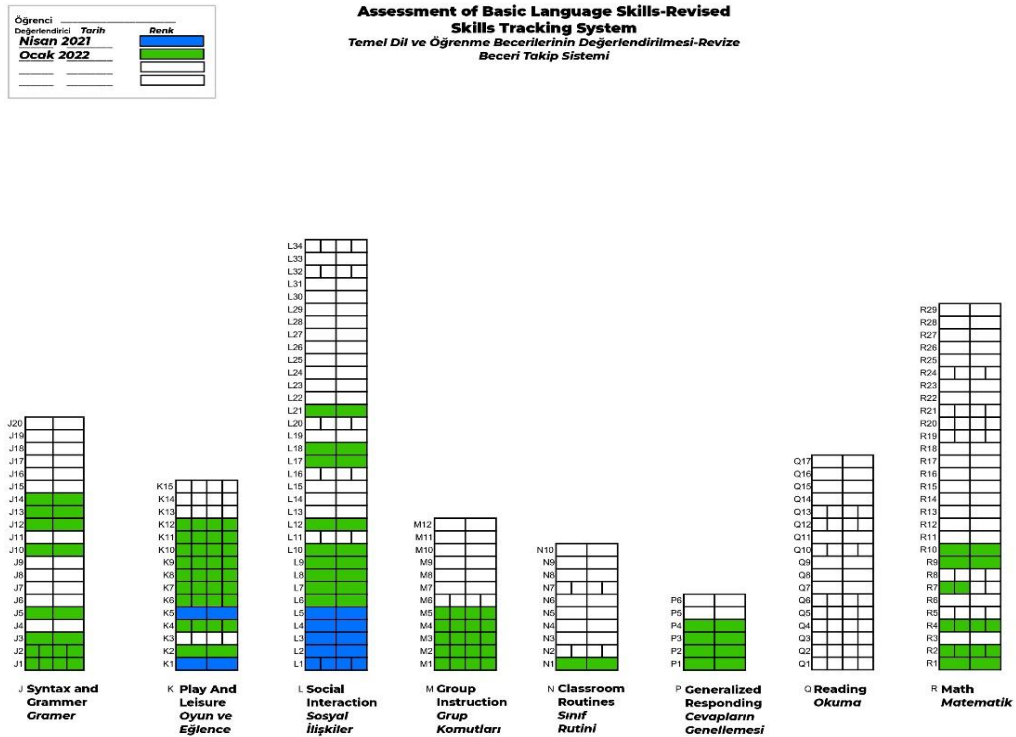

Y.'nin Nisan 2021, Ocak 2022 tarihlerinde yapılan "ABLLS" (The Assessment of Basic Language and Learning Skills) temel dil ve öğrenme becerileri değerlendirme sonuçları aşağıda yer almaktadır.

Öğrenci	Değerlendirilme Tarihi	Renk
Nisan 2021		
Ocak 2022		

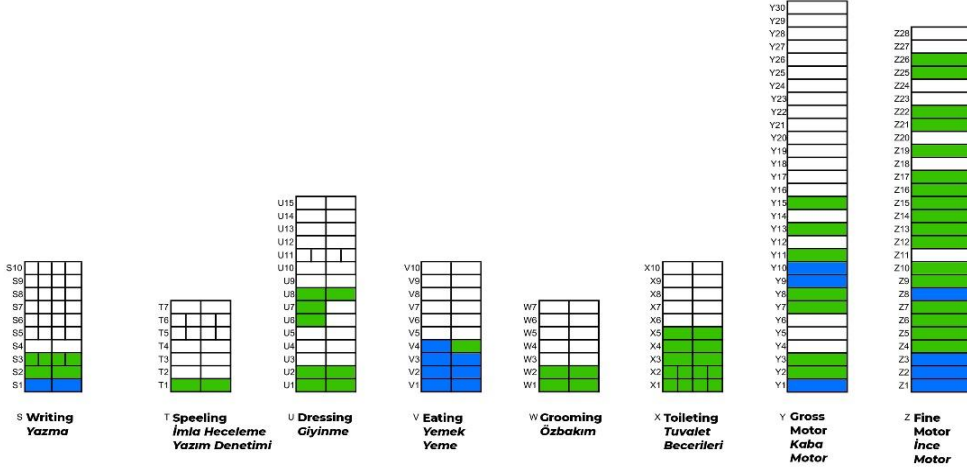

Öğrenci	Değerlendirilme Tarihi	Renk
Nisan 2021		
Ocak 2022		

Oğrenci	Değerlendirici	Tarih	Renk
Nisan 2021			
Ocak 2022			

Assessment of Basic Language Skills-Revised
Skills Tracking System
 Temel Dil ve Öğrenme Becerilerinin Değerlendirilmesi-Revize
 Beceri Takip Sistemi

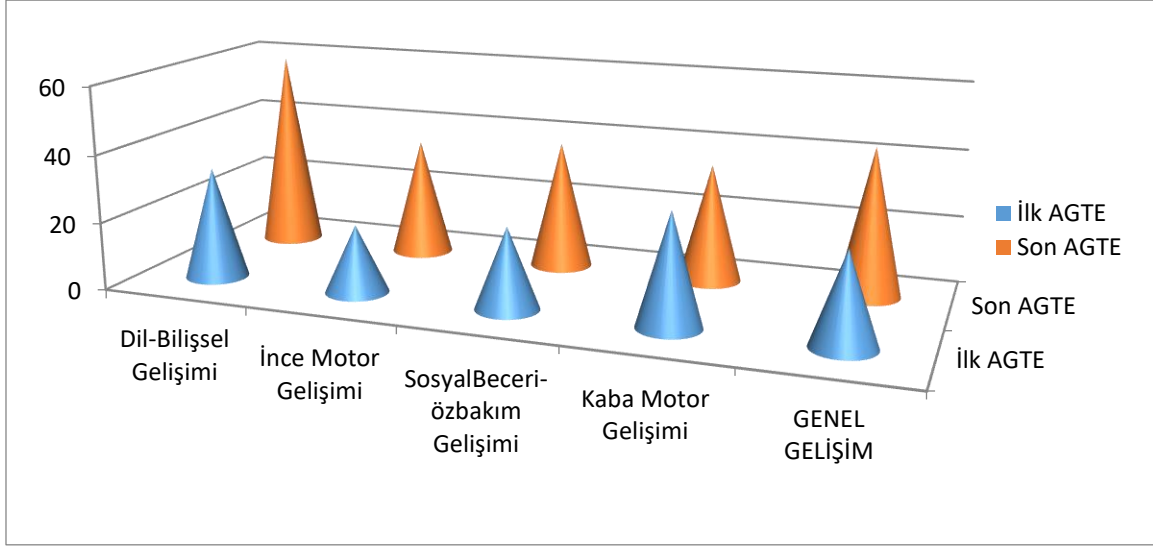

Y.'nin yapılan "GOBDÖ-2-TV" (Gilliam Otistik Bozukluk Derecelendirme Ölçeği) değerlendirme sonucu aşağıda yer almaktadır.

GOBDÖ-2-TV (EYLÜL 2021)
OTİSTİK BOZUKLUK İNDEKSİ : 64
*KARAR: Otizm görülme olasılığı yoktur.

Y. ile Haziran 2021 ve Ocak 2022 yılında yapılan "AGTE" (Ankara Gelişim Tarama Envanteri) sonucu aşağıda yer almaktadır.

AGTE TESTİ (HAZİRAN 2021)	AGTE (OCAK 2022)
TAKVİM YAŞI: 2 YAŞ 9 AY 8 GÜN	TAKVİM YAŞI: 3 YAŞ 4 AY 13 GÜN
Dil Bilişsel Gelişimi: 2 yaş 9 ay ile 2 yaş 11 ay	Dil Bilişsel Gelişimi: 4 Yaş ile 4 Yaş 11 Ay
İnce Motor Gelişimi: 20-21 ay	İnce Motor Gelişimi: 2 Yaş 9 Ay ile 2 Yaş 11 Ay
Sosyal Beceri-Özbakım Gelişimi: 2 yaş ile 2 yaş 5 ay	Sosyal Beceri-Özbakım Gelişimi: 2 Yaş 11 ay ile 3 Yaş 2 Ay
Kaba Motor Gelişimi: 2 yaş 9 ay ile 2 yaş 11 ay	Kaba Motor Gelişimi: 2 Yaş 9 Ay ile 2 Yaş 11 Ay
GENEL GELİŞİM YAŞI: 2 yaş 3 ay ile 2 yaş 8 ay	GENEL GELİŞİM YAŞI: 3 Yaş 5 Ay ile 3 Yaş 8 Ay

Y. ile yapılan Denver II Gelişimsel Tarama Test sonucu aşağıda yer almaktadır.

Haziran 2021	Ocak 2022
Kişisel sosyal alan gelişiminde; Yaşıyla uyumlu olduğu görülmüştür.	Kişisel sosyal alan gelişiminde; Yaşıyla uyumlu olduğu görülmüştür.
İnce motor alan gelişiminde; Yaşıyla uyumlu olduğu görülmüştür.	İnce motor alan gelişiminde; Yaşıyla uyumlu olduğu görülmüştür.
Dil alanında; Yaşıyla uyumlu olduğu görülmüştür.	Dil alanında; Yaşıyla uyumlu olduğu görülmüştür.
Kaba motor alanında; 1 gecikme ve 1 uyarı maddesinden kaldığı görülmektedir.	Kaba motor alanında; Yaşıyla uyumlu olduğu görülmüştür.
Yapılan değerlendirmeye göre; 2 yaş 9 ay 29 gün olan Y.'nin test sonucu SÜPHELİ 'dir.	Yapılan değerlendirmeye göre; 3 yaş 2 ay 12 gün olan Y.'nin test sonucu NORMAL 'dir.

İlk gözlem seanslarında yapılan M-CHAT (Değiştirilmiş ilk Çocukluk Otizm Tarama Ölçeği) ile değerlendirilmiş ve **3 Başarısız skoru** olduğu tespit edilmiştir. M-CHAT değerlendirme sonuçlarına göre **Orta Düzey Otizm risk** kriterini karşılamaktadır. ABC Autism Behaviour Checklist (Otizm Davranış Kontrol Listesi) göre 8 ay ara ile 2 kez değerlendirilmiş (34) ve (19) puanlar almıştır. Buna göre iki değerlendirme sonucunda da **otizm riski taşımadığı sonucu** elde edilmiştir. Nöroplay Yöntemi ile “Bozulmuş Oyun Kontrol Listesi” ve “Ebeveyn Oyunu Değerlendirme” formları ile hem Y.'nin hem de annenin oyun oynama becerileri değerlendirilmiştir.

Buna göre; Y'nin oyun esnasında,

- Paralel oyun oynayamama
- Oyunda kalma süresinin yaşından beklenilenin altında olması
- Oyuncakları işlevlerine yönelik kullanmama (Araba sürüyormuş gibi, kaşıkla yiyormuş gibi yapmaz)
- Nesneleri atmadan, fırlatmadan oynama
- Oyunda kalma süresinin yaşından beklenilenin altında olma davranışlarını **gerçekleştiremediği gözlemlenmiştir.**

Anne E. Hanımın oyun oynama becerisi değerlendirildiğinde ise;

- Oyun esnasında farklı ses tonlamaları yaparak konuşma
- Çocuk ile iletişime geçmek için oynadığı oyuna ve oyuncığa dahil olmaya çalışma
- Çocuğun hareketlerini, oyun ve oyuncığa yönelimini takip etme (Çocuk ne ile ilgileniyorsa ona dahil olma)
- Oyun içerisinde komut ve yönerge vermekten kaçınma
- Çocuğun problemli davranışlarını anlamlı şekilde bölerek uyarılardan kaçınma (Çocuğun takıntılı olduğu durum esnasında 'yapma, bırak, döndürme' gibi uyarılar vermeden anlamlı oyuna çevirme)
- Öğretme odaklı oyun örüntüleri sergileme (Oyunun gidişatını bozacak şekilde nesneleri tanımlama, sayı sayma, nesnelerin renklerini ve şekillerini isimlendirme davranışlarından uzak durur. Çocuğun yöneldiği veya dikkatini odakladığı nesnelerin özellikleri hakkında kısaca, öğretici olmadan konuşur)
- Soru sormaktan kaçınma
- Çocuğun tek başına oyun oynamasına izin vermemeye
- Kendi oynadığı oyuna komut vermeden çocuğu dahil etmeye çalışma
- Oyun için çıkarılmış oyuncak sayısını çocuğun dikkatine göre ortamdan uzaklaştırma gibi stratejileri kullanmadığı ve **bu konularda desteğe ihtiyaç duyduğu** görülmüştür.

Zihin kuramı başkalarının zihinsel durumlarından (düşünceleri, inançları, istek ve niyetleri) anlam çıkarma, bu bilgiyi işleme ve diğer kişilerin istek, niyet ve düşüncelerini yorumlama da kullanabilme, olay ve tutumlar karşısında nasıl davranacaklarını sezebilme ve bir sonraki adımı tahmin etme becerilerini içerir. Zihin kuramı değerlendirmesi yapılan testler sonucu nerde yetersizlik olduğu belirlenerek sosyal yaşam becerileri basamaklarına eklenen programlarla desteklenir.

Y. ile zihin kuramı testleri değerlendirmesi yapılmıştır. İlk etapta; basit perspektif alma ve karmaşık perspektif alma aşamaları, beklenmedik içerik değerlendirmesi ve Sally Anne Testi uygulanmıştır.

- 1) **Basit Perspektif Alma:** Bu değerlendirme aşamasında Y.'nin kendi bakış açısını ve karşısındaki kişinin bakış açısını fark edemediği gözlemlenmiştir. Değerlendirme sonrasında Y.'ye materyal olmaksızın soru sorulduğunda ise;

kendi bakış açısını ve karşısındaki kişinin bakış açısını doğru aktaramadığı görülmüştür.

- 2) Karmaşık Perspektif Alma: Karmaşık perspektif alma aşamasında Y.'nin kendi bakış açısının ve karşısındaki kişinin bakış açısının farkında olmadığı gözlemlenmiştir.
- 3) Beklenmedik İçerik Testi: Bu teste gerçeği algılaması aşamasında doğru cevap verdiği gözlemlenmiştir. Kendi düşüncesi ile gerçekte ne olduğunu fark edebilmesi aşamasına doğru cevap veremediği, bir kişinin yanlış inancını tahmin edebilmesi aşamasına ise cevap vermediği görülmüştür.
- 4) Sally Anne Testi: Bu değerlendirmede çocuğun olay ve karakterlere dair verdiği cevaplar kaydedilmiştir. Düşünce, durum ve eylem/yönelim sorularına yanlış cevap verdiği kaydedilmiştir.

Y. ile yapılan ergoterapi konsültasyonu sonucu duyuşal ihtiyaçları belirlenmiş ve ergoterapi desteğı alması için kurumumuzun ergoterapi birimi ile çalışmalara başlanmıştır. Yapılan değerlendirme ve planlanan müdahale yöntemine göre, Kanada Aktivite Süreç Modeli izlenmiş ve programı belirlenmiştir.

Okul Öncesi Çocuklarda Duyu ve Motor Fonksiyon Ölçeği verilerine göre:

29.9.2021

25.05.2022

Alt Ölçek	Normal	Risk Altında	Skoru	Alt Ölçek	Normal	Risk Altında	Skoru
Regülasyon Aktivite Seviyesi ve Dikkat	0-2	3-6	2	Regülasyon Aktivite Seviyesi ve Dikkat	0-2	3-6	2
Dokunmanın Duyusal Olarak İşlenmesi	0-2	3-9	2	Dokunmanın Duyusal Olarak İşlenmesi	0-2	3-9	2
Hareketin Duyusal Olarak İşlenmesi	0-2	2-7	2	Hareketin Duyusal Olarak İşlenmesi	0-2	2-7	0
Duyusal Olgunluk	0-2	3-10	0	Duyusal Olgunluk	0-2	3-10	1
Hareket Olgunluğu Motor Planlama ve Koordinasyon	0-3	4-15	6	Hareket Olgunluğu Motor Planlama ve Koordinasyon	0-3	4-15	4

Y.'nin hareket olgunluğu, denge, koordinasyon, kaba ve ince motor becerileri, praxis becerilerinin kimlik yaşı ve gelişimsel yaşının eşit seviyede olmadığı gözlemlendi.

Ayakları yerden kesildiğinde endişeli olduğu, yer çekimi hassasiyeti hipersensitive olarak gözlemlenmiştir. Yerden yüksek olmayan mesafelerde ayağı kaldırıp indirirken derinlik ve uzamsal algı tipik performansın altında kaldığı belirlenmiştir.

Derinlik algısı, uzamsal mesafe desteklenmelidir.

Fiziksel aktivite seviyesi uyaran arayışında bu nedenle devamlı hareket halinde ve çoğunlukla hareketli aktivitelerden hoşlandığı, karşılıklı iletişimi güzel, dikkat ve odaklanma aktiviteyi sürdürme süresinin kısa olduğu görülmüştür.

Ergoterapi çalışmaları devam etmektedir.

EBEVEYN AKADEMİSİ

Uygulamalı Aile Eğitimi:

Y. ile başlanan süreç içerisinde co-terapist olarak ailemizi işin içine katarak çalışılan becerilerin ev içerisinde genellenmesi ve öğretimin sürekliliği sağlanmıştır. Böylelikle ailemiz gün içerisinde hem biten becerilerin genellenmesi hem de doğal öğretim fırsatlarını yakalama yetisi kazanma yolunda ilerlemiştir.

Anne E. Hanım ile sürece başladığımızda anne çocuk ilişkisinde problem davranışlar görülmüştür. Annenin aşırı kaygılı hali, sürekli koruma isteği, her şeyi Y.'nin yerine yapması (günlük aktiviteler için fırsat tanımama) Y.'nin bağımsız hareket etme, birey olma farkındalığını tam kazanmasını engellediği tespit edilmiştir. Zaman içerisinde anne babaya verilen psikoeğitimler ve seans içi gözlemler sonucu anne babanın tetikte olma halini azaltmasına, koruma iç güdüsünün gerekli durumlarda ortaya

çıkmasına ve bireyselliğini kazanması için Y.' ye hareket alanı oluşturmaya ve günlük aktivitelerde desteksiz yapabilme fırsatı sunarak özgüveninin oluşmasına zemin hazırlamıştır. Annenin aşırı duygusal ve endişeli hali ilk 3 ay çok belirgin olarak devam etmiştir. Annenin bu tarzı Y. üzerinde de davranışsal olarak olumsuzluklara sebep olmuştur. Anneye aşırı bağımlı, ayrılmakta zorluk çeken, annenin kaygısını ağlayarak kullanmaya çalışan ve isteklerini ağlayarak yaptıran bir yapıda olduğu, sınır ve kurallara dair algısının olmadığı görülmüştür.

Online eğitim sistemine geçmeden önce anne ile ilk önce seans içi gözlemler yaptırılarak daha sonra 10'ar dakikalık seans uygulamaları ile öğretim teknikleri öğretilmiştir. Gözlem seanslarında annenin yanından ayrılmama ve ağlayarak yönergeleri duymama durumu, anne ile yaptığı ilk 10 dakikalık seanslarda da devam etmiştir. İlerleyen süreçlerde annenin içerde olmayışını tolere edebildiği gibi, anne ile seans yaparken de ağlamaların bittiği ve yönergelere uymaya başladığı görülmüştür. Y. ile anne E. Hanımın ilişkisi güçlenmiş, daha uyumlu ve sağlıklı bağlanma stili gelişmiştir. Online seanslarda anne ile 40 dakika seans yapabilir hale gelip, hayır kavramını, sınırlara uyma ve kurallara uymayı öğrenmiştir. Ev içerisinde anne babanın kontrolü artmıştır.

Uygulamalı aile eğitimi takip formu ve anne başarı sertifikası aşağıda yer almaktadır.

UYGULAMALI AİLE EĞİTİMİ TAKİP FORMU

	GÖZLEM SEANSI	10 DK SEANS UYGULAMA	20 DK SEANS UYGULAMA	30 DK SEANS UYGULAMA	1 TAM SEANS UYGULAMA
1	24.03.2021				
2	25.03.2021				
3	02.04.2021				
4	08.04.2021				
5	09.04.2021				
6	16.04.2021				
7	23.04.2021				
8	21.05.2021				
9		11.06.2021			
10		18.06.2021			
11		25.06.2021			
12		02.07.2021			
13		30.07.2021			
14		20.08.2021			
15		27.08.2021			
16		17.09.2021			
17			22.09.2021		
18			29.09.2021		
19			06.10.2021		
20			13.10.2021		
21			20.10.2021		
22			27.10.2021		
23			03.11.2021		
24			10.11.2021		
25				17.11.2021	
26				24.11.2021	
27				01.12.2021	
28				08.12.2021	
29				15.12.2021	
30				22.12.2021	
31				29.12.2021	
32				05.01.2022	
33					06.01.2022
34					07.01.2022
35					12.01.2022
36					24.01.2022
37					25.01.2022
38					04.02.2022
39					11.02.2022
40					18.02.2022

BAŞARI SERTİFİKASI

Sn; E... E.....

Abademy Özel Çocuklar Aile Danışmanlık Gelişim Merkezinde 40 hafta uygulamalı aile eğitimine girerek, 40 dakika özel eğitim uygulamasını tamamlayarak, bu belgeyi almaya hak kazanmıştır. Başarılar Dileriz.

**Selim Parlak
Kurucu**

Ebeveyn Eğitim Oturumları:

Uygulamalı aile eğitiminin yanı sıra ailenin otizm ve gelişimsel yetersizlik hakkında bilgi birikimini desteklemek amacı ile psikoeğitsel çalışmalar yapılmıştır.

Koray, Polat, Mustafa, Onur, Caner v.b. gibi çocukların gelişim videoları ve powerpoint sunumları izlenmiştir. (Çocuk isimleri temsildir.)

Otizm (6 bölüm) belgesel serisi izlenmiştir. Problem davranışlı çocukların müdahale yöntemlerini anlatan video serisinden 1 bölüm izlenmiştir.

Kitap ve Kaynak Paylaşımı:

Elveda Otizm, Otizme 7 Dokunuş Bir Ailenin Özel Eğitim Yolculuğu, Sesini Duymama İzin Ver, SOS Ana Babalara Yardım, Fonksiyonel Bağlantısız Çocuklar kitap okumaları verilmiştir.

Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda yüz işleme ve göz izleme becerileri, ABA terapisi çocuğun beynini yeniden nasıl örgülendirir?, Küçük otistik çocuklarda davranışsal tedavi ve normal eğitimsel ve zihinsel çalışma, Ulusal otizm merkezinin ulusal standartlar raporu (national autism center (nac) raporu), Otizm ve görme bozuklukları konularında makale okumaları verilmiştir.

Vaka Toplantıları:

Aile danışmanı, koordinatör ve direktör ile birlikte 5.10.2021 tarihinde gerçekleştirdiğimiz 1. vaka toplantısında stratejik planlamalar yapılmış ve aileye bu noktalarda öneriler verilmiştir. Aldığımız notlar aşağıda sıralanmıştır;

-Sohbetimiz esnasında ekranda, 1 Ekim 2021 günü olan seans videosunu da açarak geriye dönük görüntüleri izlenmiştir.

-Y. ile ayda 40 seans ile başlayıp dil ve iletişim anlamında güzel başarılar yakalamamız sonrasında 20 seansa inerek, aradaki boşluğu ergoterapi seansları ile destekleme planlaması yapılmıştır.

-Ergoterapi seansları ile katılım becerilerinde, hareket olgunluğunda, denge, koordinasyon, motor becerilerde, yer çekimi hassasiyetinde, derinlik algısı, uzamsal mesafe gibi konuların da tamamlanması hedeflenmiştir.

-İzlenilen video da gözlemlediğimiz bir problem davranış üzerine odaklanılmıştır. Terapistiyle inatlaşıp, dediklerini yapmayıp, “Y. şimdi yerinden kalkıyor ve yere yatıyor” diyerek başlayan cümlesiyle, yerinden kalkıp dediğini yaptıktan sonra müdahale edildiğinde, ağlamaklı oluşuna bir çözüm aranmıştır. Babanın işe başlamasına tepki ihtimali, farklı terapistlerle (rotasyon) ilişkilerin çeşitlendirilmesinin zamanının gelmiş olması ve ebeveyn tutumlarının gözden geçirilmesi gerektiği üzerine konuşulmuştur. Bu bağlamda “SOS, ANA BABALARA YARDIM” kitabının okunması aileye fayda sağlayacağı düşünülerek sipariş verilmiştir.

Aile danışmanı, koordinatör ve direktör ile birlikte 12.01.2022 tarihinde gerçekleştirdiğimiz 2. vaka toplantısında stratejik planlamalar yapılmıştır. Aldığımız notlar aşağıda sıralanmıştır;

-Gelecek aylarda mezuniyet planlaması yapılmıştır.

-Hazırlanacak mezuniyet raporu için kalan test ve işlemlerin tamamlanması planlanmıştır.

-Bu süreçte doktorunun yeniden değerlendirme yapmasının ihtiyacı konuşulmuştur.

-Sonraki süreçte ergoterapi seanslarının devamlılığı ve kreşe başlanmasının iyi olacağına karar verilmiştir.

Dosya İnceleme ve Paylaşma:

Aile ile çocuğun biten beceriler listesi, Portage ev etkinlik önerileri paylaşılmıştır. Aşağıda örnek listeler bulunmaktadır.

4.2.2022

Y. E. AİLESİ BİTEN BECERİ LİSTESİ

Bu liste öğrenci ile kurumda çalışılan program ve becerilerin listesidir. Bitirilen bu çalışmaları evde tekrarlayıp genelleme çalışmaları ile desteklemeniz gerekmektedir.

1. YER BİLDİREN EDATLAR VE EKLER (J12)

YÖNERGE: ... NERDE? DE/ DA EKİ KULLANARAK CEVAP VERMESİ

UÇAK NERDE UÇAR ?HAVA DA	15.6.2021-15.6.2021
ARABA NERDE GİDER? YOLDA	15.6.2021-15.6.2021
ASLANLER NERDE YAŞAR ORMANDA	17.6.2021-23.6.2021
ELLERİMİZİ NERDE YIKARIZ ?ÇEŞMEDE	16.6.2021-16.6.2021
NERDE UYURUZ?	16.6.2021-16.6.2021
YEMEK YERİZ?	16.6.2021-16.6.2021
GEMİ NERDE GİDER?	15.6.2021-15.6.2021
ÇOCUKLAR NERDE OYNAR PARKTA	15.6.2021-15.6.2021
OYUNCAK ALINIR? ODAMDAN	17.6.2021-17.6.2021
BANYO YAPARSIN?	25.6.2021-6.7.2021
ÇAMAŞIR YIKANIR	17.7.2021-27.7.2021
BULAŞIK NERDE YIKANIR ÇEŞMEDE	27.7.2021-27.7.2021
DİŞ FIRÇALANIR LAVABODA	30.7.2021-9.8.2021

2. BOŞ KAĞIDIN ÜZERİNE KAĞIT ŞEKİLLERLE RESİM YAPMA (Z22)

2 PARÇA EV	19.08.2021 – 07.10.2021
3 PARÇA EV	08.10.2021 – 08.10.2021
4 PARÇA AĞAÇ	11.10.2021 – 20.10.2021
5 PARÇA	21.10.2021 – 21.10.2021

3. SAHNEDE GÖSTERİLEN NESNELERİ VEYA OLAYLARI ADLANDIRMA(G39)

YÖNERGE: BU RESMİ ANLAT?

YANGIN (2 CÜMLE)	29.7.2021-29.7.2021
FULBOL MAÇI (3CÜMLE)	30.7.2021-30.7.2021
DOĞUM GÜNÜ (2 PARÇA)	30.7.2021-30.7.2021
DANS (4CÜMLE)	16.8.2021-20.8.2021
PİKNİK (4 CÜMLE)	2.8.2021-13.8.2021

4. İP UCUİLE EZBERE SAYMA(R1)

YÖNERGE: 10A KADAR SAY

10A KADAR BERABER SAYMA	16.8.2021-1.9.2021
10 A KADAR BAĞIMSIZ SAYMA	2.9.2021-2.9.2021

5. NESNENİN SINIFINI CÜMLEYİ TAMAMLAMA ŞEKLİNDE SÖYLEMESİ (H18)
YÖNERGE: ...BİR DIR.

ELMA BİR ... (MEYVEDİR)	6.9.2021-6.9.2021
UÇAK(TAŞITTIR)	6.9.2021-6.9.2021
SANDALYE (EŞYADIR)	6.9.2021-6.9.2021
DOMATES(SEBZEDİ)	6.9.2021-6.9.2021
SU (İÇECEKTİR)	6.9.2021-6.9.2021

6. NESNENİN AİT OLDUĞU KATEGORİYİ ADLANDIRMA (G25)
YÖNERGE: NEDİR?

TSHİRT NEDİR? GİYSİDİR	13.8.2021-23.8.2021
PANTOLON	13.8.2021-23.8.2021
ETEK	24.8.2021-24.8.2021
KAZAK-MONT	24.8.2021-24.8.2021
ARABA-TRAMVAY- HELİKOPTER MOTORUCAK	10.8.2021-10.8.2021
KEDİ- AT- DEVE- KÖPEK- ASLAN	29.7.2021-29.7.2021
MASA (EŞYA)	25.8.2021-27.8.2021
ÇAMAŞIR MAK.	31.8.2021-3.9.2021
TV	31.8.2021-3.9.2021

7. İŞLEVİ BELİRTİLEN NESNEYİSÖYLEME (H8)
YÖNERGE: ONUNLA ... YAPARIZ .NEDİR O ?

MEYVE KESERİZ ? BIÇAK	23.8.2021-23.8.2021
KAĞIT KESERİZ? MAKAS	17.6.2021-17.6.2021
SU İÇERİZ? ŞİŞE	17.6.2021-17.6.2021
YEMEK YERİZ? KAŞIK	18.6.2021-29.6.2021
DİŞ FIRÇALARIZ?	1.7.2021-6.8.2021
SAÇ TARAMA ? TARAK	6.7.2021-6.7.2021
BURNUMU SİLERİZ ? PEÇETE	26.7.2021-26.7.2021
ÇAMAŞIR YIKANIR ? ÇAMAŞIR M.	27.7.2021-27.7.2021

8. OKUNAN HİKAYE İLEİLGİLİ NEREDE SORUSUNA CEVAP VERME (H NEREDE)
YÖNERGE: NEREDE?

2 CÜMLE	19.8.2021-19.8.2021
3 CÜMLE	20.8.2021-2.9.2021
4 CÜMLE	3.9.2021-3.9.2021
5 CÜMLE	8.9.2021-24.9.2021

**9. DUYGU İFADELERİNİ ADLANDIRMA
YÖNERGE: HANGİSİ...?**

KIZGIN ALICI –İFADE EDİCİ DİL	5.7.2021-5.7.2021
MUTLU ALICIDİL	5.7.2021-5.7.2021
MUTLU İFADE EDİCİ DİL	27.7.2021-29.7.2021
ÜZGÜN ALICI DİL-İFADE EDİCİ	30.7.2021-30.7.2021
KORKMUŞ ALICI –İFADE EDİCİDİL	2.8.2021-6.8.2021
KARIŞIK GENELLEME	10.8.2021-10.8.2021

10. ZİHİN KURAMI – 1. AŞAMA

SEN NE GÖRÜYORSUN?	06.07.2021 – 29.07.2021
BEN NE GÖRÜYORUM?	06.07.2021 – 28.07.2021
KAĞIDIN ÖNÜNE VE ARKASINA RESİM ÇİZİLMESİ	09.11.2021 – 09.11.2021

11. ZİHİN KURAMI (İSTEĞE DAYALI DUYGULAR)

NE İSTEDİ? (TRENE BİNMEK)	29.12.2021-29.12.2021
NASIL HİSSEDER? (TRENE BİNDİĞİ İÇİN)	29.12.2021-29.12.2021
NASIL HİSSEDER? (PARKA GİTTİĞİ İÇİN)	29.12.2021-29.12.2021

**12. ŞEMATİK ÇİZİMLERDEN DUYGU İFADELERİNİ TANIMA VE ADLANDIRMA (ZİHİN
KURAMI)
YÖNERGE: BANA ... YU GÖSTER**

KIZGIN- (4 SEÇENEK) ALICI DİL	02.11.2021 – 02.11.2021
KIZGIN- İFADE EDİCİ DİL	02.11.2021 – 02.11.2021
MUTLU- (4 SEÇENEK) ALICI DİL	02.11.2021 – 02.11.2021
MUTLU- İFADE EDİCİ DİL	02.11.2021 – 02.11.2021
ÜZGÜN- (4 SEÇENEK) ALICI DİL	02.11.2021 – 02.11.2021
ÜZGÜN- İFADE EDİCİ DİL	02.11.2021 – 02.11.2021
KORKMUŞ- (4 SEÇENEK) ALICI DİL	02.11.2021 – 02.11.2021
KORKMUŞ- İFADE EDİCİ DİL	02.11.2021 – 02.11.2021

Öğrencimizin bitirmiş olduğu becerileri evde kontrol ediniz bu esnada kontrol ettiğiniz becerinin yanına yapabildiklerine + yapamadıklarına – şeklinde işaretleyiniz. Eksi olan becerilerde birkaç gün üst üste deneme alınız ilk eksiniz diğer günlerde artıya dönmüyorsa lütfen bizi ilgili beceriler hakkında bilgilendiriniz.

Eğitimimizi detaylı takip edebilmemiz için ev takiplerinizin geri bildirimlerinizi bekliyoruz.

İYİ ÇALIŞMALAR

ABA AKADEMİ
DANIŞMANLIK EĞİTİM ARAŞTIRMA MERKEZİ
www.abademy.com.tr

AD/SOYAD: Y. E.
TARİH: MAYIS 2021

PORTAGE EV ETKİNLİK ÖNERİLERİ

SOSYAL GELİŞİM

***Basit ev işlerinde aileme yardım etmeye çalışıyorum**

- Başlangıçta çocuğun kendi oyuncaklarını toplamasından sorumlu olmasını sağlayarak basit ev işlerinde onun yardım etmesini cesaretlendirin. Bunu yapınca överek ödüllendirin.
- Toz alırken, sizin hareketlerinizi taklit etmesi için çocuğa da bir bez verin.
- Brakın çocuk kendi tabağını mutfığa götürsün. Kirli çamaşırlarını makineye koysun. Siz çorba, muhallebi yaparken onuları karıştırmasını isteyin ve yardım ettiği için ona teşekkür edin 😊

ÖZBAKIM

***Beş dakika süre ile tuvalette oturabiliyorum**

- Aile bireyleri tuvaleti kullanırken çocuğun izlemesini sağlayın ve ailenin çocuğa öğrettiğiniz kelimeyi kullanmasını (çişş yapıyorum/tuvaletimi yapıyorum vb) teşvik edin.
- Çocuk tuvalette otururken siz de onunla beraber olun ve onu övün. Onu meşgul etmek için hikaye veya tekerlemeler şarkılar söyleyin. Oturmasını teşvik ederek bu zaman dilimini eğlenceli ve hoş kılın. **Bu tuvalet eğitiminin ilk adımıdır.** Çocuğun tuvalette 5 dakikadan fazla oturmasını isteyin.

***Geniş fermuarı (alt kısmında takma çıkarma olmadan) açıp kapatabiliyorum**

- Fermuarı açan uca sağlam ip veya ipe dizilmiş küçük bir boncuk bağlayın. Çocuğun fermuarı aşağı yukarı çekebilmesi için ona boncuk veya kavrattın. Çocuk fermuarın açan ucunu tutabilir hale gelene kadar boncuğu çıkarıp ipi kısaltmaya devam edin.
- İlk başta büyük fermuar kullanın, daha sonra çocuğun giysisinin üzerindeki fermuarın büyüklüğüne denk fermuar kullanın. **Fermuar açma kapamayın. önce giysileri üzerinde değilken, sonra giysi üzerindeyken çalışın.**

BİLİŞSEL GELİŞİM

***Aynı doku yapısına sahip kumaşları eşleştirebiliyorum**

- Beraberce doku kolajı yapın. Farklı sünger parçaları, köpük, pamuk, saten veya ipekli kumaşlar, folyo veya farklı yapıda olan malzemeler toplayın ve her birinden ikişer tane olmasına dikkat edin. Dokuların bir parçalarını yere dizin ve karışık bir şekilde diğer parçalarını çocuğa verin ve eşlemesini isteyin.

***Geometrik şekilleri resimleri ile eşleştirebiliyorum**

- Farklı basit şekilleri (daire,üçgen,kare) olan kitaplara bakın. Kitaplardaki şekillere bakarken her şekil hakkında konuşun. Sonra çocuğa etrafına bakıp bunlara benzeyen şekilleri bulmasını isteyin. Örneğin, daire resminde eşyalar bulmasını isterken odada mutlaka toplar ve yuvarlak tabaklar bulundurun.

DİL GELİŞİMİ

***İki kelimelik dizilerde isim fiil birleştirebiliyorum**

- *Günlük etkinlikler sırasında çocuğun ne yaptığını ona anlatın. 'Y. sen yemek yiyorsun veya boya yapıyorsun' gibi 2-3 kelimelik diziler kullanarak başlayın. Sonra siz 'Ne yapıyorsun?' diye sorun ve bakın bakalım çocuk basit diziye kullanarak size cevap verecek mi? gerekirse çocuğun duyması için kelime dizisini tekrarlayın.*
- *Beraber bir etkinlik yaparken, ne yapmakta olduğunuzu anlatın. Ara sıra 'Ben ne yapıyorum? Veya 'Sen ne yapıyorsun?' diye sorun. Söylediklerinizi tekrar edebilmesi için onu cesaretlendirip övün. 😊*

***Konuşmalarda hayır ya da değil kullanıyorum**

- *Gün boyunca çocuk olumsuz cevap vermek için başını sallarsa sizde başınızı sallayın ve hayır deyin. Sonra kelimeyi çocuğa tekrarlatın. Zamanla model olmayı azaltın ve çocuk sadece başını salladığında ona 'Ne dedin?' diye sorun. Hayır için baş sallamasını anlamamazlıktan gelerek 'hayır' demesi için teşvik edin.*
- *Oyun oynarken çocuğa mutlaka cevabı hayır olan komik sorular sorun. Çocuğun yanışınızı bularak 'hayır' veya 'değil' demeye teşvik edin. Güneş varken 'aaa bak yağmur yağıyor' / kediye göstererek aaa bak kuş gibi (bildiğine emin olduğunuz şeyler seçmeye özen gösterin mutlaka)şeyler söyleyin ve sonra 'hayır yağmıyor/ hayır o kedi' deyin ve gülün. Aynı cevabı çocuğa tekrarlatın.*

FİZİKSEL GELİŞİM

***Çömelip tekrar ayağa kalkabiliyorum**

- *Çocuğa oyuncakları toplatın, kaldırtın. (Bu işi kolaylaştırmak için beraber yapın ve oyun haline getirin)*
- *Çocuğun eğilerek ve doğrularak alabileceği yerlere bazı en sevdiği nesneleri koyun.*
- *Çocuğun çömelerek sizi taklit etmesini sağlayın ve bu şekilde dururken 'şimdi biz küçüğüz', doğrulunca da 'şimdi biz büyüğüz' deyin.*
- *Eğer gerekirse çocuğun elinden tutarak çömelmesine ve tekrar kalkmasına destek olun. Zamanla bu desteği en aza indirin.*

***Olduğum yerde çift ayak zıplayabiliyorum**

- *Her iki elini tutarak çocuğun önünde durun. Siz dizlerinizi bükerken onunda dizlerini bükmesini sağlayın. Ayaklarınızı bir arada tutarak zıplarken, onu ellerinden yukarıya doğru çekin. 'zıpla' deyin ve bunu yaparken çocukla gülün, oyun haline getirin.*

17 Aralık 2021, 23 Aralık 2021, 24 Aralık 2021 tarihlerinde biten beceri ve programların kontrol seansı yapılmıştır. Yapılan kontrollerde 53 programı başarıyla gerçekleştirmiştir. Raporu aileye sunulmuştur.

K.A.T. (Koordinatör Aile Terapist) Toplantıları:

Ebeveynler, aile danışmanları, koordinatör ve direktör ile 2 kez düzenli periyotlarda K.A.T. toplantıları yapılmıştır. Toplantılarda ebeveyn tutumları, doktor takipleri, biten beceriler listesi, ev etkinlik önerilerinin takibi, tuvalet eğitimi sürecindeki kaygılar, online zoom seansları, uygulamalı aile eğitim seansları, ergoterapi seanslarındaki gelişimi v.b. gibi konular ele alınmıştır.

Ev Ziyaretleri:

Aile danışmanı, koordinatör ve direktör, Mayıs 2021 tarihinde aileyi evinde ziyaret etmiştir. Ev gözlem formu içindeki maddeler ışığında, çocuğumuz ve ailemiz hakkında daha fazla bilgi sahibi olunmuştur.

-Eve gelen kişiler merhaba diyerek elini uzattığında Y. 'nin de elini uzatarak karşılık verebildiği

-Nesneler ile işlevsel oynayabildiği

-Yiyeceklerini bağımsız tüketebildiği

-Tuvalet eğitiminin olmadığı, bez kullandığı

-İsteklerini sözel olarak belirttiği

-Kendine ait odasının olduğu ve odada çalışmak için masa ve sandalyesinin olduğu

-Çalışılan becerilerin ayrı bir kutuda olmadığı

-Berbere gidip saçını kestirme öncesi berbercilik seti temin etmeleri ve oynamaları gerektiği

-Oyuncaklarının yeterli ve yaşına uygun olduğu gözlemlenmiştir.

Ayrıca evde biten becerilerin takibi için, ebeveynin çocukla çalıştığı odanın duvarına, ev takip çizelgesi asılarak program takibi yapması sağlanmıştır.

Vaka Supervizyonları:

Multidisipliner çalışmanın gücüne inanan ekibimiz, ailelerin çocuklarını götürdükleri doktorlar ile (nörolog, çocuk doktoru) iş birliğine, sıcak temasa, rapor alışverişine, geri bildirim alma gibi işlemlere önem verir.

Doktor takibindeki raporların paylaşımı kontrol altında tutulmuştur. Aşağıda EEG raporu bulunmaktadır. Ayrıca çocuk doktorunun gelişimsel değerlendirmesi sonrasındaki notunda; “26.2.2022 tarih ve 65 nolu protokol yazısında, Y. E. isimli hastamızın tarafımızca takibinde nöromotor ve psikososyal gelişimi, terapi ve danışmanlık sonrasında normal yaşlıtlarının seviyesine ulaşmıştır. Bilgilerinize arz ederiz. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Dr. E. Y. “diye belirtmiştir.

EEG RAPORU

Kayıt tarihi :14.12.2021

Adı ve Soyadı : Y. E.

Yaşı : 2018/E

Dijital, EEG cihazının 23 kanalı kullanılarak uyku halinde gerçekleştirilen bu EEG tetkikinde, beynin temel aktivitesini teta-delta zemininde fizyolojik uyku değişiklikleri (verteks keskinleri, uyku içcikleri, K kompleksi) oluşturmuştur.

Hemisferler arasında asimetriye raslanmamıştır.

EEG tetkikinin tamamında fokal kortikal lezyon veya nöronal hipereksitabilite halinin varlığını gösterir bir bulguya rastlanmamıştır.

SONUÇ: Bu uyku EEG incelemesi normal sınırlar içinde değerlendirilmiştir.

Saygılarımla

Çocuk Nöroloji Uzmanı
Prof. Dr. A. A.

Aile Testleri:

Anne E. Hanım ve baba G. Bey ile Nisan 2021 ve Mayıs 2022 tarihlerinde yapılan aile değerlendirme testlerinden SCL-90 sonuçlarına göre, ölçeğin tüm alt ölçeklerinde **normal puan** aldığı görülmektedir. Genel Belirti İndeksi puanı da **normal** bulunmuştur.

ANNE (İLK TEST)

SOMATİZASYON	0,75
OBSESİF - KOMPULSİF	0,4
KİŞİLERARASI DUYARLILIK	0,4
DEPRESYON	0,5
ANKSİYETE	0,3
ÖFKE – DÜŞMANLIK	0
FOBİ	0
PARANOİD ÖZEL	0,3
PSİKOTİZM	0
EK SKALA (SUÇLULUK, YEME VE UYKU BOZ.)	0,4
GENEL DEĞERLENDİRME	0,3

ANNE (SON TEST)

SOMATİZASYON	0,16
OBSESİF - KOMPULSİF	0,3
KİŞİLERARASI DUYARLILIK	0,22
DEPRESYON	0,15
ANKSİYETE	0
ÖFKE – DÜŞMANLIK	0
FOBİ	0,57
PARANOİD ÖZEL	0
PSİKOTİZM	0
EK SKALA (SUÇLULUK, YEME VE UYKU BOZ.)	0
GENEL DEĞERLENDİRME	0,14

BABA (İLK TEST)

SOMATİZASYON	0,3
OBSESİF - KOMPULSİF	0,1
KİŞİLERARASI DUYARLILIK	0
DEPRESYON	0
ANKSİYETE	0
ÖFKE – DÜŞMANLIK	0
FOBİ	0
PARANOİD ÖZEL	0
PSİKOTİZM	0
EK SKALA (SUÇLULUK, YEME VE UYKU BOZ.)	0,1
GENEL DEĞERLENDİRME	0,1

BABA (SON TEST)

SOMATİZASYON	0,5
OBSESİF - KOMPULSİF	0,1
KİŞİLERARASI DUYARLILIK	0,44
DEPRESYON	0,23
ANKSİYETE	0
ÖFKE – DÜŞMANLIK	0,16
FOBİ	0,28
PARANOİD ÖZEL	0
PSİKOTİZM	0
EKSKALA (SUÇLULUK, YEME VE UYKUBOZ.)	0
GENEL DEĞERLENDİRME	0,18

Yapılan 1. Beck Depresyon ve Beck Anksiyete değerlendirme sonucuna göre; anne E. Hanım ve baba G. Bey'in **anksiyete yaşamadığı, depresyon yönünden riski bulunmadığı** görülmüştür.

Kişilerin fiziksel, duygusal ve zihinsel tükenmişlik düzeyini değerlendirmek için yapılan 1. tükenmişlik ölçeğine göre anne E. Hanım ve baba G. Bey'in **tükenmişlik skorunun normal düzeyde olduğu** görülmüştür.

Yapılan 1. Durumluk ve Sürekli Kaygı STAI 1 – STAI 2 ölçeklerine göre, anne E. Hanım'ın sürekli ve durumluk kaygılarına bakıldığında **kaygı seviyesi normal görülürken, baba G. Bey'in anlık kaygısı normal, sürekli kaygısının yüksek olduğu** görülmüştür.

Yapılan 2. son testler sonucunda da Beck Anksiyete, Beck Depresyon ve Tükenmişlik ölçeklerinde **patoloji saptanmamış**, STAI ölçeklerine göre sürekli ve durumluk kaygılarına bakıldığında **annenin sürekli kaygısının orta seviyede**yken, **babanın süreklilik kaygısının yüksek olduğu** görülmektedir.

Aile Değerlendirme Ölçeği ile yapılan değerlendirme sonucunda elde edilen veriler;

ANNE (İLK TEST)	Puanlar Toplama	Cevaplanan Madde Sayısı	Ölçek Puanı
Problem Çözme	6	6	1
İletişim	12	9	1,333333333
Roller	11	11	1
Duygusal Tepki Verebilme	6	6	1
Gereken İlgiyi Gösterme	11	7	1,571428571
Davranış Kontrolü	16	9	1,777777778
Genel İşlevler	12	12	1

ANNE (SON TEST)	Puanlar Toplama	Cevaplanan Madde Sayısı	Ölçek Puanı
Problem Çözme	6	6	1
İletişim	11	9	1,222222222
Roller	11	11	1
Duygusal Tepki Verebilme	10	5	2
Gereken İlgiyi Gösterme	9	7	1,285714286
Davranış Kontrolü	12	9	1,333333333
Genel İşlevler	12	12	1

BABA (İLK TEST)	Puanlar Toplama	Cevaplanan Madde Sayısı	Ölçek Puanı
Problem Çözme	6	6	1
İletişim	10	9	1,111111111
Roller	14	11	1,272727273
Duygusal Tepki Verebilme	6	6	1
Gereken İlgiyi Gösterme	12	7	1,714285714
Davranış Kontrolü	12	9	1,333333333
Genel İşlevler	15	12	1,25

BABA (SON TEST)	Puanlar Toplama	Cevaplanan Madde Sayısı	Ölçek Puanı
Problem Çözme	7	6	1,166666667
İletişim	12	9	1,333333333
Roller	11	11	1
Duygusal Tepki Verebilme	8	6	1,333333333
Gereken İlgiyi Gösterme	10	7	1,428571429
Davranış Kontrolü	14	9	1,555555556
Genel İşlevler	12	12	1

Yapılan 1. Aile Değerlendirme Ölçeğine göre 7 alt testte **sağlıksız olma durumu saptanmamış**, problem çözme, ev içi iletişim, roller, duygusal tepki verme, ilgi gösterme, eşler arası iletişim ve ilişki, davranışsal kontroller ve genel işlevlerde **sorun olmadığı söylenebilir**. Ailenin duygusal durumu ev içi roller ve ilişkileri etkilemediği yorumu yapılabilir.

Yapılan 2. Aile Değerlendirme Ölçeğine göre **babanın test sonucunda bir değişim gözlemlenmezken, annenin duygusal tepki verme konusunda zorlanma yaşadığı görülmektedir**. STAI ölçeğinde sürekli kaygısının yüksek olması duygularını yönetmekte zorluk yaşadığını da doğrular niteliktedir.

Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutum Ölçeği değerlendirme sonucunda elde edilen veriler:

ANNE (İLK TEST)

Alt Ölçek	Toplam Puan	Yüzde	Değerlendirme
Aşırı Koruyucu Annelik Boyutu	26	41%	Normal
Demokratik Davranma ve Eşitlik Tanıma Boyutu	27	75%	Normalin Üstü
Ev Kadınlığını Reddetme Boyutu	15	29%	Düşük
Karı-Koca Geçimsizliği Boyutu	11	46%	Normal
Baskı ve Disiplin Boyutu	22	34%	Düşük

ANNE (SON TEST)

Alt Ölçek	Toplam Puan	Yüzde	Değerlendirme
Aşırı Koruyucu Annelik Boyutu	23	36%	Düşük
Demokratik Davranma ve Eşitlik Tanıma Boyutu	23	64%	Normalin Üstü
Ev Kadınlığını Reddetme Boyutu	14	27%	Düşük
Karı-Koca Geçimsizliği Boyutu	10	42%	Normal
Baskı ve Disiplin Boyutu	25	39%	Düşük

Alt Ölçek	Toplam Puan	Yüzde	Değerlendirme
Aşırı Koruyucu Babalık Boyutu	37	58%	Normal
Demokratik Davranma ve Eşitlik Tanıma Boyutu	23	64%	Normalin Üstü
Babalık Rolünü Reddetme Boyutu	24	46%	Normal
Karı-Koca Geçimsizliği Boyutu	15	63%	Normalin Üstü
Baskı ve Disiplin Boyutu	31	48%	Normal

BABA (SON TEST)

Alt Ölçek	Toplam Puan	Yüzde	Değerlendirme
Aşırı Koruyucu Babalık Boyutu	27	42%	Normal
Demokratik Davranma ve Eşitlik Tanıma Boyutu	26	72%	Normalin Üstü
Babalık Rolünü Reddetme Boyutu	23	44%	Normal
Karı-Koca Geçimsizliği Boyutu	14	58%	Normal
Baskı ve Disiplin Boyutu	26	41%	Normal

Anne E. Hanım ile Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutum Ölçeği ile değerlendirme yapılmış, annenin genel gözlemi ile test sonuçlarına bakıldığında, **gözlemlenen anne yapısı ile test sonucunun çelişmesi aşırı koruyuculuk boyutunun normal olması, annenin bu süreci normalleştirdiği ya da kendilik farkındalığının az olduğu şeklinde yorumlanabilir.** Fakat yapılan son testte **aşırı koruyucu anne boyutunun azalması kendilik farkındalığını kazandırırken diğer test sonuçları ile kıyaslandığında kaygılarının arttığına yönelik** yorum yapılabilir.

Baba G. Bey ile Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutum Ölçeği ile değerlendirme yapılmış, babanın **demokratik davranma ve eşitlik tanıma boyutu, karı-koca geçimsizliği boyutu normalin üstünde** olduğu görülmüştür. İkinci kez yapılan değerlendirmelerde babanın, **demokratik davranma ve eşitlik tanıma boyutu, normalin üstünde olduğu devam etmiş, karı-koca geçimsizliği boyutunun normale döndüğü** görülmüştür.

Sonuç:

Gelişim geriliği ve otizm şüphesi ile merkezimize gelen Y.'nin uygulanan ABA terapi, oyun oynama programlarının öğretimi ve aile eğitimleri ile birlikte yaşitlarını yakaladığı, **gelişimsel açıdan risk taşımadığı, yapılan son testlerinde takvim yaşı ile gelişim yaşının eşitlendiği görülmüştür.** Eğitim hayatına kreşe başlayarak akran etkileşimi ile devam edilmesinin uygun olduğu düşünülmüştür. **Ergoterapi desteği kurumumuzda devam etmektedir.**

Anne/ babanın azmi ve inancı, süreç içerisinde verilen tüm geri bildirimleri alması ve uygulaması, akışı aktif devam ettirmesi adımlarımızı hızlandırmış ve ilerlememizi kolaylaştırmıştır.

Y. zorluklarla başladığı bu hayatta bize ne kadar güçlü olduğunu gösterdi. Hep kocaman gülen gözleriyle, gözlüklerine yapışan uzun kirpikleriyle, hayattaki enerjisiyle hatırlayacağız O'nu. **Şimdi öğrendiği her şeyle, rengarenk ve güçlü bir şekilde uçmak için hazır minik kelebeğimiz 😊**

Şeyda Ertekin
Klinik Psikolog Ms.,
Psikolog,
ABADEMY ABA Terapisti
Aile Danışmanı

İrem Nur Kalender
Pediatrik Ergoterapi
ABADEMY
Ergoterapisti
Aile Danışmanı

Merve Şen
Çocuk Gelişimi ve
Eğitimi
ABADEMY ABA Terapisti
Program Koordinatörü

Selim Parlak
Marka Yöneticiliği Ms.,
Psikoloji Ms.,
Teknik Öğretmen
ABADEMY Kurucu/Direktör